
Anagrama IHS- Jesuïtes

Autor:

Data de publicació: 20-12-2022

PONTIFICAT.- L'EMBLEMA IHS DE LA COMPANYIA DE JESÚS A L'ESCUT DEL PONTIFICAT DEL PAPA FRANCESC

El germà jesuïta Wenceslao Soto ha explicat que l'emblema de la Companyia de Jesús IHS, present a l'escut del Pontificat del Papa Francesc, representa que Jesús és el principi i fonament de l'espiritualitat i tot i que s'explica com l'abreviatura de 'Jesús Home Salvador', aquesta és una tradició devocional que s'afegeix al significat original.

Concretament, ha indicat que es tracta del monograma resultat de l'abreviatura del nom 'Jesús' en grec: Ιησού o ΙΗΘΟΥ al costat d'una 'eta' grega (ς, H). En assimilar aquesta sigma a una 'ese' llatina (s, S), i en lletres majúscules, s'obté IHS.

El conjunt, segons ha indicat Soto es cobria amb un traç horitzontal per indicar que es tracta d'una abreviatura. En escriure el monograma en lletres gòtiques minúscules (ihs) el traç vertical de la 'h' es creuava amb l'horitzontal de l'abreviació formant una creu. Aquest costum es va mantenir amb les majúscules, afegint al conjunt una creu sobre la H, de vegades amb la imatge de Crist crucificat o amb el Nen Jesús.

A més a més, ha assenyalat que també és molt corrent incloure l'IHS dins d'un sol radiant, envoltat d'una corona d'espines, o amb altres complements iconogràfics i ha precisat que ja era molt usat aquest signe abans de la fundació de la Companyia, com a expressió de la devoció al nom de Jesús, i s'esculpia sobre la portada de moltes cases, a tall d'escut heràldic.

Segons ha apuntat, l'emblema va ser divulgat pels dominics i els franciscans, entre els quals va destacar sant Bernardí de Siena (1380-1444). Però la seva més gran difusió va venir amb la Companyia de Jesús. Ignasi encapçalava les seves cartes des dels primers dies a Manresa amb el nom o l'abreviatura de Jesús, que solia escriure amb quatre lletres minúscules, posant la creu al pal vertical de la 'h'. També el va adoptar com el seu segell de Prepòsit General de la Companyia, afegint sota el monograma una mitja lluna entre dues estrelles.

"Es pensa que és una representació simbòlica, heràldica, del firmament, però també podria ser una reminiscència del sol i la lluna presents en la iconografia medieval del Calvari", ha afegit. No obstant açò, ha indicat que és "molt més freqüent" en la Companyia de Jesús col·locar davall del monograma tres claus units per les seves puntes, que són els de la passió de Crist, l'origen del qual també és medieval.

Igualment, ha remarcat que des del segle XVI va ser molt freqüent afegir un cor sobre el qual es recolzen els tres claus i encara que l'addició del cor no va ser exclusiva dels jesuïtes, van ser els que més la van fer servir. De fet, a sant Ignasi se'l sol representar contemplant un IHS (com a altres sants jesuïtes) o se l'inscriu o bé al pit o sobre algun objecte que sostingui (llibre, estendard, ostensori).

Així mateix, es va fer molt freqüent a les portades dels llibres, a les cases de l'Orde com a element identificatiu i decoratiu (Allà on hi havia gent de la Companyia calia posar el nom de Jesús), i als segells o logotips de les seves obres.

Precisament, Soto ha indicat que una prova del seu poder mediàtic és que Carles III, expulsats els jesuïtes, va ordenar treure tots els IHS dels edificis ocupats i posar en el seu lloc l'escut reial.